

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Pan Andrzej Duda

Marszałek Sejmu RP Pani Elżbieta Witek

Marszałek Senatu RP Pan Tomasz Grodzki

Parlamentarzyści Rzeczypospolitej Polskiej

Prezes Rady Ministrów Pan Mateusz Morawiecki

Apel o ustanowienie dnia 27 grudnia świętem państwowym

Jako dumni potomkowie tych pokoleń naszych braci i siostr, którzy ponad 100 lat temu bohatersko upomnieli się o powrót na mapę Europy i świata wymazanej przez mocarstwa zaborcze naszej Ojczyzny, zwracamy się z apelem o ustanowienie dnia 27 grudnia świętem państwowym, świętem wszystkich Polaków.

Mamy jeszcze w pamięci te wspólnotowo, jak Polska długa i szeroka, przeżyte piękne chwile świętowania w 2018 roku – roku setnej rocznicy odzyskania niepodległości, 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego – jednego z nielicznych w naszej historii zwycięskiego zrywu. W tym szczególnym okresie przypomnieliśmy dążenia Polaków, którzy przez okres 123 lat zaborów, często z narażeniem życia, prowadząc działania organicznikowskie, pielęgnując ojczystą mowę, zachowując wierność tradycji i wierze ojców, przeciwstawiając się polityce wynaradawiania, troszcząc się o własność ziemi przodków i rozwój gospodarczy, w dogodnym momencie chwytając za broń, odzyskali upragnioną niepodległość.

Zachowujemy też w pamięci ważne słowa i apele wypowiedane przez państwowych dostojników trzy lata temu podczas oficjalnych uroczystości, abyśmy pozostawili po tym narodowym świętowaniu trwale świadectwo naszej wdzięczności za dar odzyskanej wolności i niepodległości. Wzięliśmy to sobie mocno do serca.

W roku 1918 marzenia naszych przodków przestały być dążeniami, a stały się rzeczywistością, walka o wolną Rzeczpospolitą była udziałem wielu osób i środowisk, to był wielki wspólny wysiłek Polaków, wysiłek ponad podziałami, którego wyjątkowym przykładem był powszechny udział w zwycięskim Powstaniu. Pamięć Powstania Wielkopolskiego wymaga od nas stałej troski i zaangażowania by heroizm i oddanie naszych przodków znalazły należne im miejsce w historii oraz zyskały narodową formę upamiętnienia w postaci święta państwowego.

Na przestrzeni ostatnich lat Sejm Rzeczypospolitej przyjmował uchwały, które upamiętniały wybuch Powstania. W uchwale z 30 grudnia 2015 r. napisano m.in. *„Zwycięski zbrojny zryw niepodległościowy Wielkopolan to chlubna i długo niedoceniana karta historii Narodu Polskiego. Powstanie Wielkopolskie zdecydowało o kształcie II Rzeczypospolitej,*

a Wielkopolanom przyniosło, po ponad 120 latach niewoli, upragnioną wolność. [...] Wspólna walka Wielkopolan podjęta w imię wolności i niepodległości oraz praca służąca jak najlepszemu wykorzystaniu szans, które dało zwycięstwo, godne są upamiętnienia”.

Stosowną uchwałą z dnia 12 października 2017 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej jubileuszowy rok 100. rocznicy wybuchu zwycięskiego Powstania ustanowił Rokiem Pamięci Powstania Wielkopolskiego, zwracając uwagę na to, że „(...) *Milczeniem nie można również pominąć wkładu mieszkańców Wielkopolski w walki powstańcze na Górnym Śląsku ani zaangażowania doskonale wyposażonej i wyszkolonej Armii Wielkopolskiej w obronę niepodległości odrodzonej Ojczyzny przed bolszewicką nawałą w 1920 r.*”.

Jako wyraz najwyższego szacunku wobec znamienitych zasług na rzecz suwerenności i niepodległości Państwa Polskiego, z okazji setnej rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego, Orderem Orła Białego pośmiertnie odznaczeni zostali przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę naczelni wodzowie zwycięskiego Powstania: generał brygady Stanisław Taczak i jego następcą, generał broni Józef Dowbor-Muśnicki.

– *Powstanie Wielkopolskie było i jest fundamentem odrodzonej Polski; było i jest fundamentem niepodległości. Nie byłoby II Rzeczypospolitej, w jej ostatecznym kształcie, gdyby nie determinacja, odwaga, bohaterstwo oraz dziesięciolecia pracy Wielkopolan. Jesteśmy dziś tu, w Poznaniu, w Wielkopolsce, by z dumą krzyknąć: Cześć i chwała bohaterom!* – podkreślał Prezydent Andrzej Duda podczas uroczystości z okazji obchodów 100. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego przy Pomniku Powstańców Wielkopolskich w Poznaniu.

Odsłaniając w Poznaniu Tablicę Wdzięczności poświęconą „Ojcom Niepodległej Ojczyzny, bohaterom Powstania Wielkopolskiego”, Premier polskiego Rządu Mateusz Morawiecki mówił z dumą: – *To wielka i wspaniała okoliczność – stulecie wybuchu powstania wielkopolskiego. Powstania, które było powstaniem o całą Polskę, budowało i zbudowało Rzeczpospolitą. Ten ogólnonarodowy wymiar jest niezwykle ważny. Bez tego powstania nie byłoby przecież zwycięstwa roku 1920. I w jakiejś ciągłości – ja to wyraźnie widzę – nie byłoby również Solidarności, nie byłoby późniejszych zwycięstw po strasznych czasach II wojny światowej i po czasach PRL-u. I dlatego składam hołd wszystkim powstańcom (...), spadkobiercom idei, czyli po prostu wszystkim Polakom, bo my jesteśmy dzisiaj wszyscy powstańcami wielkopolskimi.*

Samorządy i mieszkańcy województw wielkopolskiego, kujawsko-pomorskiego i lubuskiego z dumą czczą pamięć o bohaterach 1918 roku. W sposób szczególny krzewieniem wiedzy i kultywowaniem pamięci o zwycięskim Powstaniu Wielkopolskim, w wyniku którego do Macierzy powróciły ziemie stanowiące kolebkę państwa polskiego, popularyzowaniem wśród młodego pokolenia Polaków wartości, które przyświecały bohaterskim czynom i życiu powstańców zajmuje się Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego. Od wielu lat organizatorem głównych uroczystości rocznicowych jest samorząd województwa wielkopolskiego, który wziął na siebie ciężar krzewienia wiedzy o Powstaniu wśród Polaków: – *100-lecie wybuchu Powstania Wielkopolskiego – victorii wielkopolskiej, jak określił je*

wybitny, niezjący już historyk prof. Lech Trzeciakowski, jest naszym wspólnym wielkim świętem. Nie było wtedy w Wielkopolsce domu, z którego ktoś by do powstania nie poszedł. Około 2 tysięcy powstańców do bliskich nie wróciło. Kilka tysięcy odniosło rany. Pamiętamy zacięte walki. Pamiętamy dziesiątki miejsc, w których wsiąkała krew powstańców. Walk o każdy posterunek, stację kolejową, pocztę i ulice. W 100-lecie wybuchu Powstania Wielkopolskiego oddajemy hołd wszystkim, którzy przynieśli wolność tej ziemi. Budowali odzyskaną ojczyznę, a po latach znów musieli jej bronić przed hitlerowskimi i stalinowskimi najeźdźcami. Oddajemy hołd powstańcom wielkopolskim, naszym przodkom. Zadbaliśmy wspólnie o to, by pamięć o victorii wielkopolski wróciła do historii polskich zwycięstw. – mówił z dumą 27 grudnia 2018 roku Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak.

Szanowny Panie Prezydencie, Szanowna Pani Marszałek, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Parlamentarzyści Rzeczypospolitej Polskiej, Szanowny Panie Premierze,

Występując z tym Apelem nie mamy wątpliwości, że sprawą wszystkich Polaków, wręcz narodowym i patriotycznym obowiązkiem jest godne i atrakcyjne upamiętnienie tego wyjątkowego pod wieloma względami wielkopolskiego marszu ku Niepodległości, zwieńczonego rzadkim w historii Polski zwycięstwem, którego ducha najlepiej oddaje hasło: na co dzień praca, w chwilach próby zwycięstwo! Temu celowi ma służyć budowane w Poznaniu, nowoczesne Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919. Wierzymy, że docenione po latach zapomnienia Powstanie, w dniu 27 grudnia może stać się świętem wszystkich Polaków dumnych ze zwycięstwa.

Mówił o tym pięknie 26 grudnia 1918 roku z balkonu Hotelu Bazar w Poznaniu, wzniecając iskrę zwycięstwa i wolności, Ignacy Jan Paderewski:

„(...) Od Was, coście nie dali się prześcignąć w spełnianiu obowiązków narodowych, w odpieraniu nacisku przemożnego, coście w pracy organizacyjnej i gospodarczej Polski całej byli przykładem (...) Żadne, najmędrzej zorganizowane stronnictwo Ojczyzny odbudować nie zdoła. Do tego dzieła trzeba jedności i zgody wszystkich, miłości i siły, wiary i zaparcia się samego siebie, do tego dzieła potrzeba wszystkich sił i wszystkich serc zespołu. (...) Niech żyje Polska, zgoda, jedność, a Ojczyzna nasza wolna, zjednoczona naszym polskim wybrzeżem żyć będzie po wsze czasy”.

Jesteśmy przekonani, że nasz Apel zostanie przyjęty i zrealizowany ponad wszelkimi podziałami. Wszak pamięć o obronie narodowej tożsamości pod zaborami oraz o odzyskaniu przez Polskę niepodległości, do czego Wielkopolanie znakomicie się przyczynili, łączy wszystkich Polaków.